

30 ГОДИНА

ПРИМЕНЕ КОНВЕНЦИЈЕ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА
О ПРАВИМА ДЕТЕТА – САВРЕМЕНИ АСПЕКТИ

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ
ОДБОР ЗА ПРОУЧАВАЊЕ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА И ЉУДСКИХ ПРАВА

Онлајн конференција
30 ГОДИНА ПРИМЕНЕ КОНВЕНЦИЈЕ
УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА О ПРАВИМА ДЕТЕТА
– САВРЕМЕНИ АСПЕКТИ

10. децембар 2020. године

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР

Академик ТИБОР ВАРАДИ, председник
Дописни члан АЛПАР ЛОШОНЦ
проф. др МАРИЈАНА ПАЈВАНЧИЋ
проф. др ГОРДАНА КОВАЧЕК СТАНИЋ
др МАРТА СТОЈИЋ МИТРОВИЋ
ДРАГИЦА ПУЉАРЕВИЋ,
технички секретар

ОБАВЕШТЕЊЕ ЗА УЧЕСНИКЕ

Научна конференција *30 година примене Конвенције Уједињених нација о правима деце* – савремени аспекти одржаће се 10. децембра 2020. године. Моле се учесници скупа да своје излагање ограниче на 15 минута. Због епидемиолошке ситуације изазване пандемијом вируса COVID-19 конференција ће се организовати онлајн.

ПРОГРАМ

Четвртак, 10. децембар 2020. године

10.00–10.30 ПОЗДРАВНЕ РЕЧИ

Академик ВЛАДИМИР С. КОСТИЋ,
председник САНУ

Академик ТИБОР ВАРАДИ,
председник Организационог одбора

ПРАВА ДЕТЕТА У ПОРОДИЧНИМ ОДНОСИМА

Председава: академик ТИБОР ВАРАДИ

10.30–10.45 проф. др ГОРДАНА КОВАЧЕК СТАНИЋ

*Право деце на родитељско старање у савременом,
компјутеризованом породичном праву*

10.45–11.00 проф. др МАРИЈА ДРАШКИЋ

*Забрана телесног кажњавања деце и Конвенција о
правима деце*

11.00–11.15 проф. др СУЗАНА КРАЉИЋ,
ма КАТЈА ДРНОВШЕК

*Утицај најбоље интереса деце и принципа
пропорционалности у случајевима одузимања деце
из породице*

11.15–11.30 проф. БЕРНАДЕТ БОРДАШ,
проф. др САЊА МАРЈАНОВИЋ

*Заштита деце – жртва насиља у породици у
међународном приватном праву Републике Србије*

11.30–11.45 проф. др ЗОРАН ПОЊАВИЋ,
проф. др ВЕЉКО ВЛАШКОВИЋ

Најбољи интерес деце и интерес породице

11.45–12.00 проф. др НЕВЕНА ПЕТРУШИЋ
*Продужење родитељској права: законски пројиси
Републике Србије у контексту савремене парадигме
једнакости особа са инвалидитетом и постојећа
правосуђа прилагођеној деци*

12.15–12.30 дописни члан АЛПАР ЛОШОНЦ
Деце и принудни рад који ојстаје

12.30–13.00 ПАУЗА

САВРЕМЕНИ ОКВИРИ И САВРЕМЕНА ИСКУШЕЊА

Председава: проф. др ГОРДАНА КОВАЧЕК СТАНИЋ

13.00–13.15 проф. др НЕВЕНА ВУЧКОВИЋ ШАХОВИЋ
*30 година Конвенције о правима деце: стварно и
могуће*

13.15–13.30 проф. др МАРИЈАНА ПАЈВАНЧИЋ
*Конституализација права деце у компаративној
уставности и Србији*

13.30–13.45 др САНДРА О. САМАРЦИЋ
*(Не)усклађеност развоја биомедицине са схватањем и
заштитом децијих права*

13.45–14.00 др МАРТА СТОЈИЋ МИТРОВИЋ
*Малолетни мигранти на путу кроз Србију: изазови и
институционални одговори*

14.00–14.15 др ИВАН ЂОРЂЕВИЋ
*Децијих бракови у ромској популацији у Србији – без
права на избор?*

14.15–14.30 проф. др ДУБРАВКА ВАЛИЋ НЕДЕЉКОВИЋ,
ма ВАЛЕНТИНА СИГЕТИ
Медијски садржаји за децу у време пандемике

14.30–15.00 *Дискусија и закључци*

ПРАВО ДЕТЕТА НА РОДИТЕЉСКО СТАРАЊЕ У САВРЕМЕНОМ, КОМПАРАТИВНОМ ПОРОДИЧНОМ ПРАВУ

ГОРДАНА КОВАЧЕК СТАНИЋ*

Конвенција о правима детета говори о праву детета на родитељско старање у неколико чланова. У члану 7 се каже да дете има право на родитељско старање, у члану 9 се говори о томе да дете не треба да буде одвојено од својих родитеља против њихове воље, осим када је такво одвајање неопходно у најбољем интересу детета, а у члану 18 се говори о принципу да оба родитеља имају заједничку одговорност у подизању и развоју детета.

Основни предмет овог рада је питање да ли дете има интерес (право) да се о њему старају оба родитеља и да ли породично право води рачуна о том интересу. Могло би се рећи да постоји неколико интереса детета да одраста у породици коју чине два родитеља. С једне стране, постоји психолошки интерес, у смислу идентификације са родитељима, осим тога постоји и развојни интерес, у смислу васпитања од стране две различите особе, те интерес да се зна биолошко порекло. С друге стране, постоји материјални интерес, који се огледа у праву на издржавање, те праву на наслеђивање. Интереси који су издвојени на овај начин могу се посматрати у различитим породичноправним ситуацијама, као што је природно рођење, те усвојење. У овим случајевима ради се о већ рођеном детету. У ситуацији рођења детета применом артифицијелних репродуктивних технологија, ради се о потенцијалном, односно, будућем детету, што ову ситуацију разликује од претходних.

Концепт заједничког родитељског права и после развода брака поштује чињеницу да родитељство не престаје разводом брака, те да су детету у његовом развоју, по правилу, потребна оба родитеља. Право детета рођеног ван брака на родитељско старање оба родитеља

* Правни факултет, Универзитет у Новом Саду

МАЛОЛЕТНИ МИГРАНТИ НА ПУТУ КРОЗ СРБИЈУ: ИЗАЗОВИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОДГОВОРИ

МАРТА СТОЈИЋ МИТРОВИЋ*

Одлазак из афричких и азијских земаља, које се дуги низ година сусрећу са дубоким економским, политичким и друштвеним проблемима, и започињање новог живота у мирнијој и уређенијој средини, са развијенијим системом социјалне заштите, могућношћу за образовање и достојанствен живот, представља сан који се судара са све рестриктивнијим миграцијским политикама и праксама, које за циљ имају да овакво кретање спрече. Интензивирање физичке контроле кретања, и отежавање добијања административних дозвола за кретање и/или легализацију статуса, за последицу има прибегавање све опаснијим и физички захтевнијим покушајима да се стигне до жељене дестинације, чија је алтернатива останак у лимбу у тзв. зонама пригушења или повратак у оно из чега се желело побећи. Системска илегализација и маргинализација имају несагледиве последице на све сегменте популације која је овим директно погођена. У сталном смењивању принудног кретања и принудне имобилизације, у правно нерегулисаном статусу, на рубу друштва, малолетни мигранти налазе се у посебно тешкој ситуацији. У овом излагању фокусираћу се са једне стране на последице рестриктивних миграцијских политика и пракси Европске уније на живот малолетних миграната који пролазе кроз Србију, земљу која лежи на путу према богатијим државама Европе, а са друге на проблеме који карактеришу постојећи систем њихове заштите у Србији. Најпре ћу представити контекст развоја миграцијских политика и пракси у региону, а затим ћу прецизирати релевантни национални законски и институционални оквир. На основу секундарне анализе стручних публикација, интервјуа са представницима организација цивилног сектора које су укључене у ове процесе и етнолошког теренског истраживања, описаћу стање система заштите и дати увиде у живот малолетних миграната.

* Етнографски институт САНУ, Београд